

Beeldengroep: "Inter-Menselijk fase 1" (fragment) eik - levensgroot - 2.000

"De vrucht van het geluk plukt men niet van de boom der onrechtvaardigheid."
(Perzisch spreekwoord).

Toen in 1998 Marijke Willaert de "Grand Prix International de Wallonie des arts plastiques" toegewezen kreeg was dit voor sommigen een verrassing maar voor de insiders (die haar evolutie hadden gevolgd) de bevestiging en de bekroning van een groot en jong (geb. 1961) talent uit Limburg. Tot halweg de jaren negentig kwam ze vooral naar buiten met riante, gedreven tekeningen waarin vrouwenfiguren; lyrisch geabstraheerd; de boventoon kregen. Zelfs in '97 & '98 maakte ze nog opmerkelijke reeksen in conté-inkt of in bister waarin de vrouwelijke contouren een intimistische, poëtische aanwezigheid vertolkten. Door hun houding in het geheel van de opbouw zijn ze wezens geworden in wiens nabijheid de hele wereld van fragiele geborgenheid tot in de kleinste details wordt afgetaast. Ze zijn kwetsbaar, rank en slank maar bovenal de lijfelijke uitbeelding van een subtiele vorm van eenzaamheid. Misschien is het wel zó dat het hart van een vrouw een afgrond is, waarvan niemand (en zeker niet de mannen) de diepte kent; bij Marijke Willaert vragen deze kwetsbare wezens niets anders dan een toenadering. Een toenadering tussen de koude van het alleen-zijn en de warmte van een menselijke ontmoeting.

Dit thema is het hoofdaccent in haar aangrijpende beelden; hierin trekt deze rasartieste

alle registers omtrent menselijke relaties (en communicatie) open en vraagt de kijker mee af te dalen in dit emotioneel strijdperk. Omdat volgens de kunstenaar bij iedere mens zijn aantrekkings- of afstotingskracht wordt bepaald door zijn persoonlijkheid, wordt die persoonlijkheid weerspiegeld in het uiterlijk. Dit is een niet mis te verstane uitdrukking die terzelfdertijd in zich een lametabel gevaar draagt: welke normen hanteren wij om iemand aantrekkelijk of afstotend te vinden? En waarom zijn de normen voor een beoordeling van het uiterlijke dikwijls zó misleidend? Gans deze problematiek van menselijke relaties heeft Marijke Willaert op een indringende wijze in de beeldenreeks "Inter-menselijke fase 1" verwerkt. Het is een beeldengroep geworden van vrouwen en kinderen die de grenzen van het "samen-leven" op een drastische wijze infiltreert en uitbeeldt.

Wat Marijke Willaert uiteindelijk wil beogen zit in feite in de woorden van Albert Camus uitgedrukt: "Als je je met het geluk van de anderen moet bezighouden, blijft er geen tijd meer over voor je eigen geluk - men moet dus kiezen. Het is geen schande het geluk te kiezen. Het kan echter wél een schande zijn geluk voor zich alléén te willen."

Alhoewel de impact van de beeldengroep een overweldigende indruk maakt, toch is elk beeld de getuigenis van een persoonlijke deelname in dat hele socialiseringsproces: elk beeld als individu dat niet alleen om aandacht

vraagt maar terzelfdertijd actief uit zichzelf treedt. Sommige beelden ontroeren door de houding van het hoofd, andere staan donkerder gebeist en nemen ongedwongen de omgeving in zich op. Ze zijn alle levensgroot en de krachttoer die de kunstenaar hier heeft uitgehaald (psychisch en fysisch) is effenaf groots; deze eiken vrouwen stralen een heel aparte "taalkracht" uit waarmee de kijker willens nillens een innerlijk proces aanvangt.

Langs dat innerlijk circuit bestaat dan de mogelijkheid om dieper in elkaars "ziel" binnen te dringen; te beslissen of de aantrekkingskracht primeert boven de afstotingselementen, indien die er zouden zijn. Het is een duel in tijd en ruimte; de plaats waar alles zich afspeelt is de creatieve arena waarin Marijke Willaert leven geeft aan het hout. Deze eiken wezens, deze tedere vrouwen, geven aan elke boom een tweede leven, dat van een kunstzinnige metamorfose die tijdloos wordt.

Deze vrouwen in eik en hun eiken kinderen klemmen de geest van het bos tot in elke vezel van hun lichaam. Via de beeldspraak die de kunstenaar in deze ontmantelde creaturen legt (ze hebben geen armen noch benen) geeft ze aan hen de kracht van een medium mee: de poëzie van de tederheid reflecteert zichzelf in hun indrukwekkende aanwezigheid. De beelden van Marijke Willaert worden de spiegels van een samenleving die op zoek is naar zichzelf.

Naar mijn weten is zij de enige vrouwelijke beeldhouwer (althans in onze contreien) die met kettingzaag en ander zwaar gereedschap haar kunst tot een grensverleggende fascinatie heeft gebracht. Dit komt des te meer tot uiting wanneer zij haar figuratieve vrouwenbeelden (met kinderen) samen met de abstracte beelden (bv. een doorgezaagde stam die een arduinen plaat omhelst en waar de vormen identiek zijn) opstelt. Het is dan pas dat het begrip "vervreemding" ten opzichte van de tijd een tastbaar iets wordt. Het is het onontkoombaar stigma: geboren worden en sterven; elk nieuw leven draagt reeds de dood in zich. De grote verdienste van deze gedreven kunstenaar zit deels in het feit dat zij deze problematiek als een ode aan de schoonheid ziet; elk beeld (die trouwens geheel apart gekocht kunnen worden) is creatief en vakkundig met de instelling van de vrouwelijke verfijning gerealiseerd.

Haar werkwijze is dermate cyclisch dat zij telkens de inspiratie en de kracht vindt om nieuwe reeksen beelden (of tekeningen) te brengen die ergens, finaal, onverwacht, een gemeenschappelijke noemer hebben. Ongetwijfeld zal dit ook wel te maken hebben met haar drang naar overzichtelijkheid; met haar achtergrond en misschien wel heel veel met haar archeologische bezigheden.

Al bij al blijven de emoties van Marijke Willaert een extra dimensie betekenen in haar oeuvre; haar obsessionele drang om eiken beelden te maken is zó groot dat andere dingen des levens daarvoor moeten wijken. Misschien is het wel zó dat de beelden een vorm van compensatie betekenen; een mate-loze uitlaatklep waarlangs zij met de anderen omtrent haar visie kan communiceren.

Want dat doen de beelden van haar steevast: ze praten met de kijker, ze ontroeren, ze doen en laten vergeten dat ze van hout zijn. Ze leven.

Limburg heeft een natuurtalent erbij.

ROB GOSWIN
Kunstrecensent
Schrieksebaan 141,
3120 Tremelo 016/53.53.53.

"Inter-Menselijk Fase 1"
(fragment) eik - levensgroot - 2.000